

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **H. B.**, zast. Mgr. Danielem Procházkou, advokátem, se sídlem Božetěchova 866/9, Olomouc, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 4. 2009, č. j. 42 Cad 25/2008 – 141, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 4. 2009, č. j. 42 Cad 25/2008 – 141, **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 4. 2009, č. j. 42 Cad 25/2008 – 141, (dále jen „napadený rozsudek“), kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 15. 9. 2005/Dv, č. j. X, jímž byl přiznán žalobkyni dílčí český starobní důchod ve výši 2700 Kč měsíčně.

Stěžovatelka spojila s podáním kasační stížnosti i návrh ve smyslu ustanovení § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) na přiznání odkladného účinku. Odůvodnila jej tak, že výkon napadeného rozsudku by znamenal nenahraditelnou újmu, přičemž přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Nenahraditelnou újmu stěžovatelka spatřuje v tom, že zruší-li Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu, jímž bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatelky, dostane se věc do stadia nového posouzení žaloby. Krajský soud bude přitom vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu a není vyloučeno, že původně zrušené rozhodnutí stěžovatelky již znovu nezruší a žalobu zamítne. Jestliže stěžovatelka mezitím vydá nové rozhodnutí na základě právního názoru vyjádřeného v napadeném rozsudku, nastane situace, kdy budou vedle sebe existovat dvě odlišná rozhodnutí stěžovatelky v téže věci, neboť důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu nebude zrušení nově vydaného rozhodnutí stěžovatelky. Tento nežádoucí procesní důsledek není podle názoru stěžovatelky řešitelný existujícími procesními instituty. V tom stěžovatelka spatřovala naplnění podmínek vzniku nenahraditelné újmy (§ 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s.).

Žalobkyně ve svém vyjádření ke kasační stížnosti k návrhu stěžovatelky uvedla, že je zcela nedůvodný. Stěžovatelka hospodaří s finančními prostředky řádu desítek až stovek miliard korun, takže výplata důchodu žalobkyně v nezkrácené výši stěžovatelku nemůže nijak zatížit. Hlavním argumentem žalobkyně je tvrzení, že závažnou újmu naopak pocítuje ona,

neboť je jí dlouhodobě vyplácen velmi nízký starobní důchod z větší části vypočtený podle slovenských důchodových předpisů, aniž by ji kdykoliv v minulosti poutal k území nynější Slovenské republiky jakýkoliv právní či faktický stav. Proto žalobkyně navrhuje, aby byl návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítnut.

Podle ustanovení § 107 (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. se užije v případě rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti přiměřeně.

Ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. upravuje podmínky pro přiznání odkladného účinku. Těmito podmínkami jsou zejména existence nenahraditelné újmy, která by vznikla stěžovateli v důsledku výkonu nebo jiných právních následků rozhodnutí krajského soudu, a dále podmínka, že se přiznání odkladného účinku nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Jak již dříve Nejvyšší správní soud judikoval, poskytují soudy ve správním soudnictví primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je tak koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nenahraditelné újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, tak budou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. S ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení před soudem nicméně nelze žalovanému správnímu orgánu upírat právo obrátit se v případě nesouhlasu s výsledky soudního přezkumu provedeného krajským soudem na Nejvyšší správní soud s kasační stížností.

Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, zásadně platí, že *„zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost“*. V témže usnesení však rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poukázal i na možné negativní dopady, které mohou nastat v souvislosti s přezkumem zrušujícího rozsudku krajského soudu na základě kasační stížnosti podané žalovaným. Tedy dopady, kterými odůvodnila svůj návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti i žalovaná v projednávané věci. V této souvislosti rozšířený senát Nejvyššího správního soudu doslova uvedl: *„... Jiná je ovšem situace, kdy by Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno. V tu chvíli se věc dostane do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem, který vázán právním názorem kasačního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.) může rozhodnout o zákonnosti správního rozhodnutí opačně, načež původní (zrušené) správní rozhodnutí „obživne“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu bylo současné zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího správního rozhodnutí. Vedle sebe tu tak mohou být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci. Při odhlédnutí od situace, že i nové rozhodnutí krajského soudu může být napadeno kasační stížností, stejně tak jako nové správní rozhodnutí další žalobou, následně rozsudek krajského soudu také kasační stížností, jde jistě o výsledek nežádoucí a procesními instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelný.“*

V posuzované věci Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky jsou naplněny. Dal tak stěžovatelce za pravdu v tom, že nebezpečí hrozící v případě vydání nového rozhodnutí o žádosti žalobce ještě předtím, než zdejší soud rozhodne o předmětné kasační stížnosti stěžovatelky, je v rozporu s principem právní jistoty a naplňuje tak znaky nenahraditelné újmy. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal,

že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se nepřiměřeným způsobem dotýkalo nabytých práv třetích osob či bylo v rozporu s veřejným zájmem.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud návrhu stěžovatelky vyhověl a přiznal odkladný účinek kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu